

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Eläkkeelle siirtymisen elämäntapahtuma

PALVELUMUOTOILUPROSESSIN LOPPURAPORTTI
HELMIKUU 2025

Työryhmä

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO (etunimi.sukunimi@dvv.fi):

Terhi Korhonen, Erityisasiantuntija

Maria Metsä-Ketelä, Erityisasiantuntija

VEROHALLINTO (etunimi.sukunimi@vero.fi):

Nina Karisalmi, Kehittämisen asiantuntija

Milja Kiviranta, Kehittämisen asiantuntija

Tuula Pursiainen, Asiakkuusvastaava

Heli Reuter-Laakso, Yhteistyövastaava

Työ toteutettiin osana valtiovarainministeriön Elämäntapahtumalähtöisen digitalisaation edistämishjelman (elamantapahtumat.vm@gov.fi) toimeenpanoa. Loppuraportti on hyväksytty ohjelman ohjausryhmässä 5.2.2025.

Sisältö

- Projektin tavoitteet ja eteneminen
- Tausta
- Nykytila ja tulevaisuuden tarpeet
- Kehitysaihiot
- Johtopäätökset ja toimenpiteet

PROJEKTIN TAVOITTEET JA ETENEMINEN

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the center, creating a sense of movement and flow.

Mitä ovat elämäntapahtumat ja liiketoimintatapahtumat?

Elämäntapahtuma viittaa henkilön muutostilanteeseen, jossa tarvitaan jonkinlaista toimintaa. **Liiketoimintatapahtumia** ovat vastaavasti yrityksen tai muun organisaation tilanteet.

Julkishallinnon kehittämistyössä korostuvat tilanteet, joissa tarvitaan

- + **asiointia useiden julkisten palvelujen,** yritysten tai yhteisöjen kanssa,
- + **tiedon kulkua ja hyödyntämistä** eri tahojen välillä sekä
- + **opastusta** monimutkaisen tilanteen hoitamiseksi.

Elämän- ja liiketoimintatapahtumien kautta palveluja voidaan kehittää **kokonaisvaltaisesti ja ihmiskeskeisesti.**

Entistä sujuvammat palvelut edellyttävät

- kykyä ymmärtää tarpeet ihmisten näkökulmasta
- kykyä soveltaa digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia
  - yhteistyötä ja tiedon yhteentoimivuutta erilaisten palvelutuottajien kesken

Valtiovarainministeriön
Elämäntapahtumalähtöisen
digitalisaation edistämishjelma tukee
elämäntapahtumia ja
liiketoimintatapahtumia digitalisoivien
hankkeiden valmistelua kohti
toimeenpanoa ja ehdottaa valmisteltuja
hankkeita toimeenpantaviksi.

Hankkeiden valmistelussa hyödynnetään
palvelumuotoilua, jonka tuloksena syntyy
yhteisesti kehitettyjä ratkaisuaihioita
elämäntapahtumien ja
liiketoimintatapahtumien
helpottamiseen.

Eläkekokonaisuuden tavoitteet

- 1) Asiakkaan kokonaisvaltainen auttaminen ja asiointin sujuvoittaminen
- 2) Digitalisaation ja automaation mahdollisuuksien tunnistaminen
- 3) Yhteisen asiakkaan haasteiden ratkaiseminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

Lopputuloksena

Projektin lopputuloksena tunnistetaan kehitysaihiot, joiden avulla:

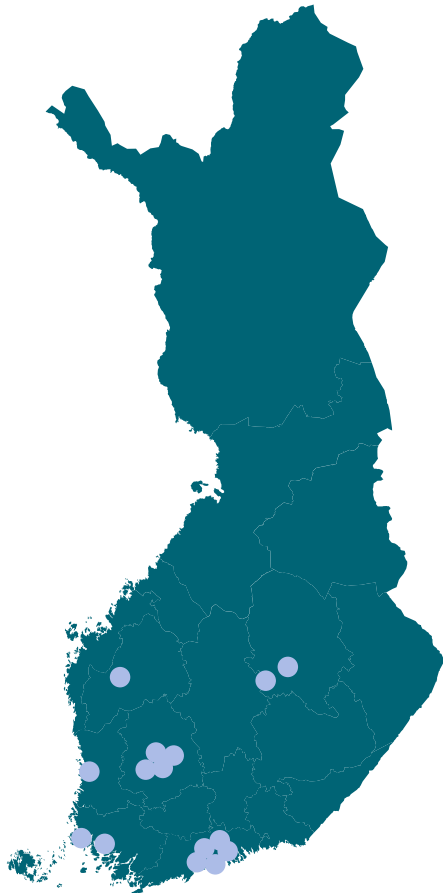
- Asiakas pystyy ennakoimaan eläkkeelle siirtymistä ja tekemään tietoon perustuvia päätöksiä. Hänellä on selkeä kokonais käsitys omasta tilanteestaan ja siitä, miten, missä ja milloin asioita tulisi hoitaa.
- Palvelun tarjoajien toiminta tehostuu ja henkilökohtaisen neuvonnan tarve vähenee.

Työn eteneminen 2024–2025

Mistä asiakasymmärrys koostuu?

15 asiakashaastattelua

- Eläkkeelle siirtymistä pohdiskelevaa
- Eläkkeelle siirtyvää
- Eläkkeellä olevaa

Sidosryhmähaastatteluja

- Työnantajia
- Järjestöjä
- Ammattiliittoja
- Työttömyyskassoja
- Julkishallinnon asiantuntijoita
- Pankki- ja vakuutussektorin asiantuntijoita
- Työterveyden asiantuntijoita
- Koulutussektorin asiantuntijoita

Yhteiskehittämisessä mukana olleet organisaatiot

Yhteiskehittäminen

Työpaja 1

- Asiakkaan polku eläkkeelle
- Asiakasymmärryksen kiteytys
- Neuvonta ja ohjaus
- Työelämän muutos ja tulevaisuuden tarpeet
- 12 osallistujaa

Työpaja 2

- Tietojen käyttötapaukset ja asiakkaan tarpeet
- Tiedon liikkuminen toimijoiden välillä
- Tiedon liikkumisen katkokset
- 22 osallistujaa

KUVAUS TIEDON LIKKUMISESTA SAATAVILLA
RAPORTIN LIITEDOKUMENTTINA

TAUSTA

The image features a solid teal background. In the center, the word "TAUSTA" is written in a bold, white, sans-serif font. The text is surrounded by several thin, white, curved lines that sweep across the frame, creating a sense of movement and depth. The lines are of varying lengths and curves, some entering from the left and exiting towards the right, while others curve more sharply.

Eläkkeelle siirtyminen numeroina

Vanhuuseläkkeelle siirtyneitä

40 151

Osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtyneitä

20 804

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä

64,7 v

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keskieläke

1 932 €/kk

Sanasto

Työeläkeote on asiakirja, joka sisältää tiedot kertyneestä työeläkkeestä ja niistä ansioista, joiden perusteella eläke on laskettu. Otteella ilmoitetaan tiedot myös eläkettä kerryttävistä palkattomista etuuksista, kuten sairauspäivärahasta ja ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta.

Eläkehakemus on virallinen hakemus, jolla henkilö hakee itselleen maksettavaa eläkettä. Eläkehakemus tehdään yleensä sähköisesti työeläkeyhtiön tai Kelan verkkopalvelussa.

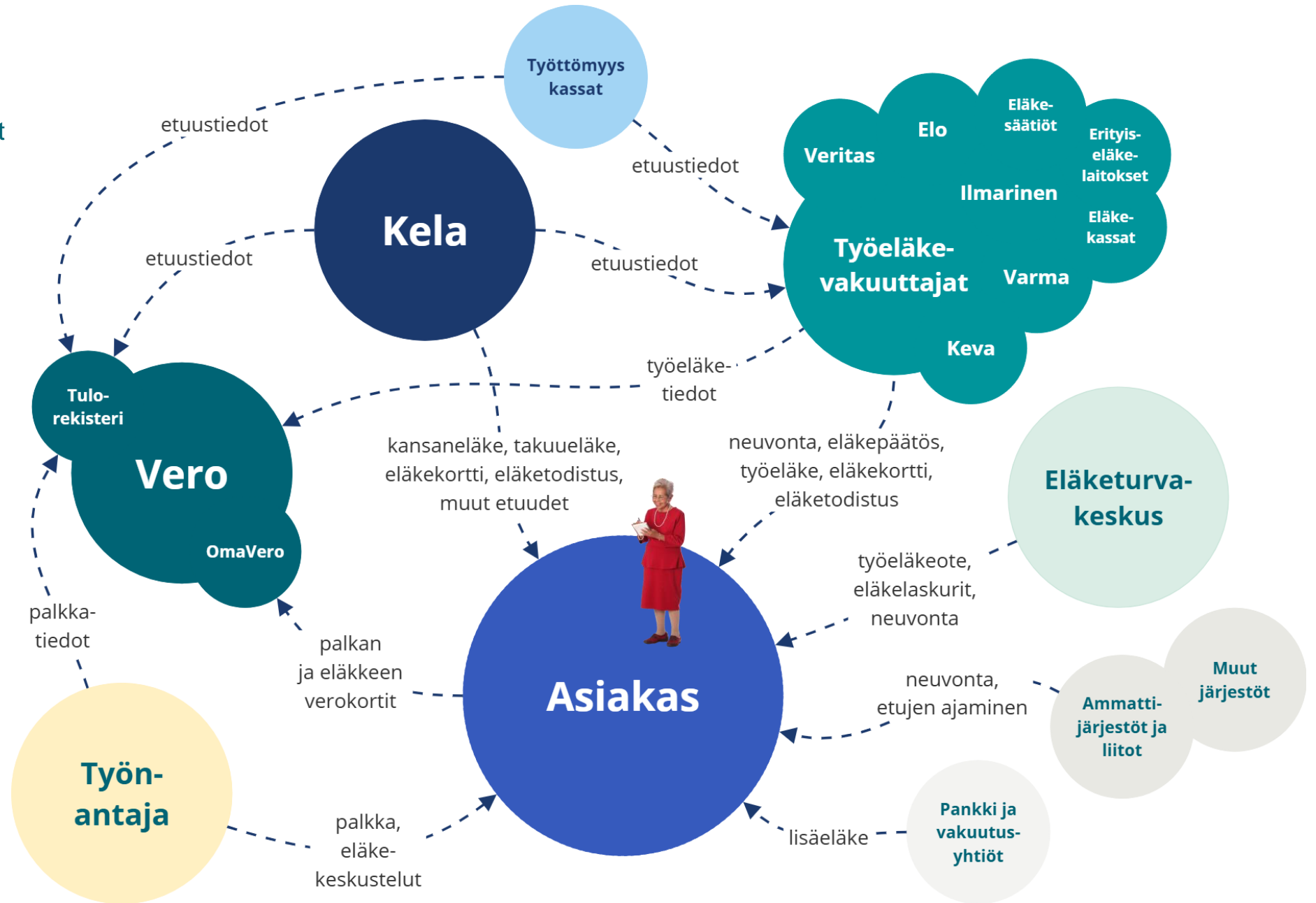
Eläkepäättös on eläkehakemukseen annettava kirjallinen päätös, jossa ilmoitetaan hakijalle myönnetyn eläkkeen alkamisaika, eläkkeen määrä ja siihen vaikuttavat tekijät.

Eläkekortti on eläkkeensaajalle myönnettävä fyysinen tai digitaalinen kortti, joka toimii todisteena eläkkeellä olosta. Sitä voidaan käyttää esimerkiksi alennusten tai etuuksien saamiseen, joita monet palveluntarjoajat, kuten joukkoliikenne ja kulttuurikohteet, tarjoavat eläkeläisille. Kortti toimitetaan automaattisesti eläkepäättöksen jälkeen.

Eläketodistus on virallinen asiakirja, jolla voidaan todistaa maksussa olevan eläkkeen määrä esimerkiksi asuntoa haettaessa tai sosiaaliviranomaisten kanssa asioitaessa. Työeläkettä saavat voivat ladata eläketodistuksen työeläkeyhtiön verkkopalvelusta, ja Kelan eläkkeensaajat voivat tilata sen Kelasta.

TOIMIJAkartta

Palkkatyöstä vanhuuseläkkeelle siirtyvän ympärillä olevat toimijat

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the center, creating a sense of movement and depth. The lines are of varying lengths and curves, some intersecting each other.

NYKYTILA JA TULEVAISUUDEN TARPEET

Polut eläkkeelle ovat erilaisia

Haastateltavia houkutteli eläkkeelle uudenlainen arki, toisella se oli lapsenlapset ja toisella taas kulttuuririennot tai sienimetsä. Haastateltavat kokivat alimman eläkeiän ”oikeaksi iäksi” suunnata kohti eläkepäiviä.

Muuttuva työelämä oli kuitenkin monelle se lopullinen sysäys siirtyä eläkkeelle. Haastateltavat mainitsivat eläkkeelle siirtymisen syiksi

- Työtahdin kiihtymisen, epävarmuuden työelämässä ja toistuvat muutokset organisaatioissa
- Muutokset työn tekemisen tavoissa: erilaiset tietojärjestelmät, kirjaaminen ja hallinnolliset työt

Eläkkeelle jääminen on merkityksellinen elämänvaihe

- Taloudellisen tilanteen ennakoiminen ja vaikutusten huomioiminen, esimerkiksi asuminen, lainat ja kulutustottumukset
- Mielekkään arjen luominen: lisääntynyt vapaa-aika, mahdollisuus panostaa omiin mielenkiinnon kohteisiin sekä hyvinvointiin ja terveyteen
- Ammatillisesta identiteetistä luopuminen ja työn tarjoaman sosiaalisen tyhjiön täyttäminen

Eläke juoksee, mutta mun ei pidä juosta koko aikaa.

Ajatuksia eläkkeelle siirtymisestä

*"Mulla on eläkeläiskortti",
Martti hymähtää. "Sillä
saa bussissa alennusta.
Jotain vähän niin kuin
lohtua siitä, että ollaan
viimeisellä pätkällä."*

Martti Syrjä – HS 29.6.2024

*Itsellä ei ole iso eläke,
mutta laskin, että
minä selviän. Kun
suuriin ei ole tottunut,
niin on helpompi.*

*Suomen vuodenajat on
sellaisia, että kun alkaa
marraskuu tulemaan, niin
täytyy löytää jotain
askarrettavaa ettei vaan
makaakaan sohvalla.*

*Liikunta on mulle se
juttu, mä pysyn
hyvässä kunnossa ja
jaksan touhuta.*

Uusi arki

Talous ja
toimeentulo

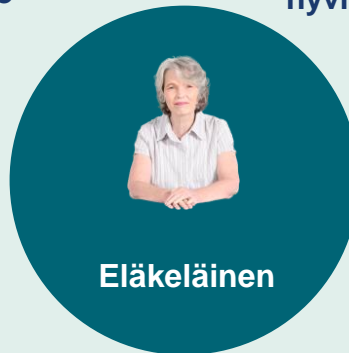
Terveys ja
hyvinvointi

*Mä en jää suremaan,
mä oon tehnyt pitkiä
päiviä, mä oon sen
eläkkeen ansainnut.*

Ammatti ja
identiteetti

Asuminen

*Ei me jäädä tänne
kaivamaan puskia, vaan
siirrytään parhaimmille
laitumille. Me mennään
palvelutaloon!*

Eläkeläinen

Muuttuva työelämä vaatii monipuolista viestintää

Työpajoissa ja haastatteluissa nostettiin esille, kuinka työelämän muutokset on huomioitava eläkeasioiden viestinnässä. Tässä ajassa eläköityvillä on vielä usein perinteiset työurat ja pitkät työsuhteet samalla työnantajalla.

On tärkeää varmistaa, että tulevaisuuden eläkeläiset ymmärtävät eläkkeen kertymisen pelisäännöt omalla kohdallaan. Tunnistettuja tilanteita:

- Palkkatyön ja yrittäjyyden yhdistäminen, monenkirjavat työurat
- Kansainvälistyminen ja ulkomailla kerrytetty eläke
- Kieliversioiden ja eläkeasioiden neuvonnan tarve maahanmuuttajataustaisille työntekijöille

Eletty elämä näkyy eläkekertymässä

”Rehellisesti sanottuna, ei ole nuorilla tullut eläke puheisiin. Ei osata ajatella niin pitkälle, koska jo se lähitulevaisuus on epävarma. Saanko lisätunteja, saisinko lisää työtä? Ei osata ajatella neljäkymmenen vuoden päähän.”

- AMMATTILIITON JÄRJESTÖASiantuntija

”Halutaan nopeasti asiat rullaamaan (työelämässä), eläkeasiat on sellaisia et ne voi laittaa aluksi sivuun.”

- AMMATTIKORKEAKOULUN OPETTAJA

Eteneminen

Työelämä

ENNAKOINTI

TYÖELÄKEOTE ALKAA KERTYÄ:
Ensimmäinen työsuhde tai valmistuminen (yli 17-vuotiaana)

Työeläkeotteen tarkastaminen

Laskurit

Työsuhteita palkkatyössä

Työttömyys: Ansiosidonnainen

Lapsi: Vanhempainraha Kotihoidontuki

Yrittäjyys (YEL)

Sairauspäiväraha

Vanhuuseläkkeelle siirtyminen

TOIMINTA

Päätös eläkkeelle jäämisestä

Mahdollinen osittainen vanhuuseläke

Keskustelu työnantajan kanssa: mahdollinen työn vähentäminen

Vanhuuseläke

Keskustelu työnantajan kanssa: irtisanoutuminen

Työnantaja

Työsuhteen päättymisen

Työeläkekortti

LOPULLINEN ELÄKEPÄÄTÖS

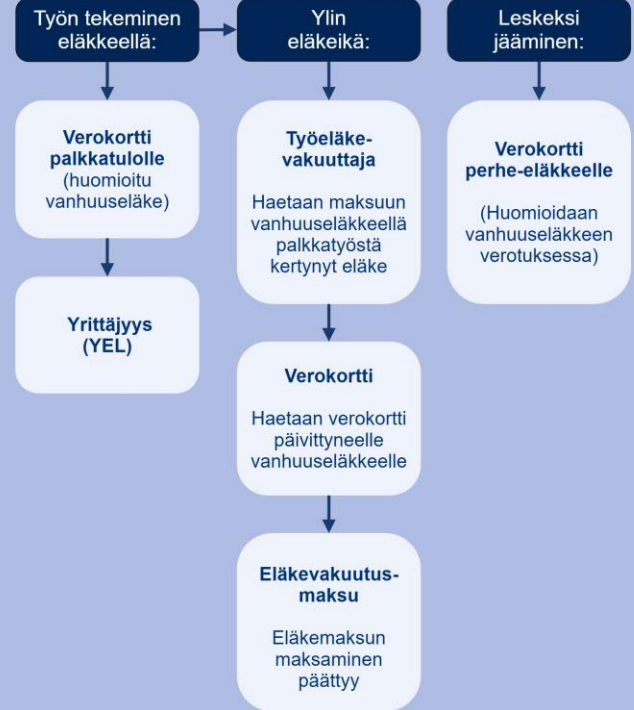
Eläkehakemus: väliaikainen eläkepäättös

Vanhuuseläkkeen verokortti

Työeläkevakuuttajat

Verohallinto

Eläkepäivät

Työelämä

Monimutkainen ja kaukainen eläkesysteemi

Asiakkaan on ymmärrettävä oman eläkkeen kertyminen eri elämäntilanteissa ja seurattava tietojen oikeellisuutta. Eläkejärjestelmä voi näyttäytyä monimutkaisena ja kaukaisena sekä eläkkeen muodostumisen vaikutusta omaan tulevaisuuteen on vaikea hahmottaa.

Eläkkeen ennakointi ja varhainen suunnittelu

Asiakkaat eivät ennakoine eläkkeelle siirtymistä riittävän ajoissa. Taloudellisen tilanteen suunnittelu voi jäädä liian myöhäiseksi. Omien valintojen vaikutukset tulevaan eläkkeeseen tulisi tiedostaa hyvissä ajoin.

Kuinka eläke kertyy palkkatyöstä?

Kuinka paljon tulen arviolta saamaan eläkettä?

Pitääkö minun huolehtia itse eläkemaksuista?

Mistä tiedän, ovatko työnantajani huolehtineet lakisääteisistä eläkemaksuista?

*Entä jos sairastun, jään työttömäksi tai perhevapaalle?
Tai jos opiskelen uuden ammatin tai perustan yrityksen?*

Mistä näen ulkomailta kertyneen eläkkeeni määrän?

Kuinka pärjään työelämässä tulevaisuudessa?

Millaista työtä haluan tai pystyn tekemään tulevaisuudessa?

Vanhuuseläkkeelle siirtyminen

Epävarmuus eläkkeen määrästä ja käteen jäävästä summasta

Asiakkaat haluavat löytää itselleen sopivimman eläkkeelle jäämisen ajankohdan, mutta eri vaihtoehtoja on vaikea hahmottaa. Tietoa voi olla vaikea tulkita, ja tulevan eläkkeen määrän arvioiminen saattaa tuntua hankalalta.

Oman toiminnan varmistelun tarve

Asiakas saattaa olla epävarma omasta tilanteestaan ja kaipaa varmistusta sille, että on ymmärtänyt asiat oikein. Väärin toimimisesta johtuvat taloudelliset seuraukset pelottavat.

Eri toimijoiden välillä sukkuloiminen

Asiakkaan tulee asioida eri toimijoiden kanssa oikea-aikaisesti eläkkeelle siirtymisen prosessin eri vaiheissa. Asiakkaan ohjaaminen toisen toimijan palveluun voi olla epätarkkaa ja puutteellista. Asioita saatetaan myös sanoittaa eri tavoilla.

ELÄKKEELLE JÄÄMISEN VAIHTOEHDOT

Milloin voin jäädä eläkkeelle? Millaisia eläkkeelle jäämisen vaihtoehtoja minulla on? Haluanko keventää työn tekemistä varhennetulla vanhuuseläkkeellä?

TOIMEENTULO ELÄKKEELLÄ

Paljonko tuleva eläkkeeni on? Paljonko eläkkeestä jää oikeasti käteen? Miten tulen pärjäämään taloudellisesti eläkkeellä? Saanko tasapainotettua talouteni eläkkeelle siirtymiseen mennessä? Osaanko sopeuttaa menot eläkkeellä saataviin tuloihin? Olenko oikeutettu muihin tukiin kuten eläkkeensaajan asumistukeen tai Kelan maksamaan kansaneläkkeeseen?

UUDENLAINEN ARKI

Missä ja miten haluan asua eläkepäivilläni? Mitä haluan tehdä eläkepäivilläni? Haluanko jatkaa työskentelyä eläkkeellä?

ELÄKKEEN HAKEMINEN

Miten ja milloin eläkettä haetaan? Milloin saan eläkepäättöksen? Milloin eläke alkaa? Milloin ensimmäinen eläke maksetaan? Miten eläkkeen verotus hoituu? Pyydetäänkö verokortti lopullisen vai väliaikaisen eläkepäättöksen jälkeen?

EDUT

Mistä saan eläkeläiskortin? Mitä etuja sillä saa? Mitä tapahtuu ammattiliiton jäsenyydelle ja sen mukana tulleille eduille?

TIEDON LIIKKUMINEN

Mitkä tiedot siirtyvät eri toimijoille ja mitkä minun pitää itse ilmoittaa?

Eläkepäivät

Osittainen työelämässä jatkaminen ja sen taloudelliset vaikutukset

Yhä useampi asiakas harkitsee osa-aikaisen työn jatkamista eläkkeellä ollessaan, mutta hänelle voi olla epäselvää, miten tämä vaikuttaa eläkkeeseen, verotukseen ja muihin etuuksiin.

Tilastojen mukaan noin kolmannes palkkatyöstä vanhuuseläkkeelle siirtyneistä jatkaa työnteoa. Eläkkeellä työskennellään usein satunnaisesti ja melko lyhyen aikaa (Lähde: ETK, 15.2.2024 [Eläkeikä joustaa ja työskentely eläkkeellä yleistyy](#) – lisääntykö eriarvoisuus? – Eläketurvakeskus).

TOIMEENTULO ELÄKKEELLÄ

Paljonko eläkkeestä jää oikeasti käteen? Pitääkö eläkkeen verokorttia päivittää eläkkeellä? Osaanko sopeuttaa menot eläkkeellä saataviin tuloihin sekä olenko osannut varautua mahdollisiin yllättäviin kuluihin (esimerkiksi muutokset terveydessä)? Vaikuttaako leskeneläke vanhuuseläkkeen määrään tai verotukseen?

ELÄKKEELLÄ TYÖSKENTELY

Paljonko eläkkeellä saa ansaita? Kannattaako eläkkeellä työskennellä? Kuinka paljon voin tai jaksan tehdä töitä eläkkeellä? Kerryttääkö se lisää eläkettä? Jos jatkan samalla työnantajalla, millainen uuden työsopimuksen tulisi olla? Kuinka paljon palkkatuloista jää käteen? Vaikuttaako palkkatulot muihin etuuksiin?

YRITTÄMINEN

Jos haluan perustaa yrityksen, miten se tapahtuu? Tuleeko minun yrittäjänä jatkaa työeläkemaksun maksamista?

YLIN ELÄKEIKÄ

Tuleeko minun hakea uutta eläkepäätöstä kun ylin eläkeikä tulee täyteen? Mitä tietoja siihen tarvitaan? Jos olen vielä palkkatöissä, tuleeko minun ilmoittaa työnantajalle jotain? Pitääkö yrittäjän huomioida ylin eläkeikä?

Oma taloustilanne eläkkeellä kiinnostaa

- Eläkkeen määrä kiinnostaa ja työeläkeotetta seurataan aktiivisesti muutama vuosi ennen eläkkeelle jäämistä
- Laskureilla selvitetään tulevan eläkkeen määrää ja punnitaan vaihtoehtoja osittaiseen vanhuuseläkkeeseen, mutta toisaalta laskureita ei aina uskota
- Verotuksen jälkeen käteen jäävä eläke mietityttää jo eläkkeelle siirtymistä pohdittaessa
- Ulkomailla tehty työ ei näy työeläkeotteella, vaan eläkearvio tulee pyytää ulkomaan eläkelaitokselta
- Jos työura on ollut sirpaleinen, työeläkeotteella on paljon tarkistettavaa

On hyvä, että parin vuoden välein tulee eläkekertymäkirje. Siitä voi tarkistaa, että verotiedot ja eläketiedot on yhtä.

Laskurit on hyviä ja pystyt summia katsomaan, ne antaa suuntaa. Ei siellä paljon heittoja ole.

Olen tehnyt paljon pätkätöitä, joten työeläkeotteessa on paljon työsuhteita. Kaikkia en jäänyt tarkemmin tarkistamaan. Katsoin että ei ollut sellaisia työpaikkoja, joissa en ole ollut.

Eläkkeen hakeminen on tehty helpoksi

- Eläkkeen hakeminen eläkeyhtiön sähköisessä asiointissa sujuu pääsääntöisesti hyvin ja eläkepäätös tulee nopeasti
- Irtisanoutuminen ennen eläkehakemuksen jättämistä saattaa aiheuttaa epäröintiä työntekijän mielessä
- Tieto hakemuksen käsittelyn etenemisestä kerrotaan asiakkaalle selkeästi, joskin tiedotuksessa voi olla eläkeyhtiökohtaisia eroja
- Osittaiselta vanhuuseläkkeeltä varsinaiselle vanhuuseläkkeelle siirryttäessä tulee tehdä uusi eläkehakemus
- Eläkkeen ohella työskentelystä karttunut eläke tulee muistaa hakea erikseen ylimmässä vanhuuseläkeiässä

Ei ollut mitään ongelmia sen (eläkkeen hakeminen) suhteen, meni ihan kivuttomasti.

Tiesin minne hakemus jätetään. Tieto käsittelyn etenemisestä tuli tekstiviestinä ja oman tilanteen pystyi tarkistamaan netistä.

Varsinaista eläkettä pitää vielä erikseen hakea. Sen olen katsonut Kevan sivuilta, että se ei tule automaattisesti, vaan pitää hakea kuukautta ennen.

Eläkkeen verotus herättää kysymyksiä

- Eläkeasioissa eläkkeen verokortin hankkiminen aiheuttaa eniten henkilökohtaista asiointitarvetta
- Asiakkaiden on vaikea hahmottaa, että eläkkeelle ja palkkatulolle tarvitaan eri verokortit ja että nämä tulot vaikuttavat toistensa veroprosentteihin
- Ensimmäisen eläkkeen veroprosentti mietityttää ja sitä saatetaan joutua korjaamaan takautuvasti
- Asiakas ei aina tiedä, milloin tieto eläkepäätoksestä ja veroprosentista liikkuu toimijoiden välillä automaattisesti ja milloin tieto täytyy itse toimittaa
- Eläkkeen veroprosentti koetaan korkeaksi, kun sitä verrataan suoraan palkkatulon veroprosenttiin

Kävin verotoimistossa. Mun tilanne oli kimurantti, ehkä sen ois saanut itsekkin. Palkkatulo, eläketulo. Virkailija sanoi, että ymmärtää että ei ois saanut itse hoidettua. Piti arvioida mitä muuta ansaitsee kun sen eläkkeen.

Verottaja sai tiedon jotain kautta eläkkeelle jäämisestäni, koska he muuttivat veroprosentin itse. Lähettivät kirjeen postitse, että veroprosentti muuttuu syyskuun alussa.

Kun jäin eläkkeelle niin veroprosentti nousi.

Iltapäivälehdet rakastavat eläketee­maa

Sidosryh­mätyös­sä tuotiin esille median vaikutus eläkeasioiden asiakasneuvontaan. Herkulliset otsi­kot ovat omiaan herättämään lukijoissa epävarmuutta ja huolta siitä, osaako hän toimia parhaalla mahdollisella tavalla omassa tilanteessaan. Median nostot lisäävät eläke­toimijoiden neuvonnan tarvetta ihmisten hakiessa selkeyttä omaan tilanteeseensa.

”Eläkkeistä uutisointi mediassa näkyy eläkeyhtiöiden aspassa. Se on varmaa, että puhelimet soi.”

- TYÖELÄKEYHTIÖN ASIA­TUNTIJA

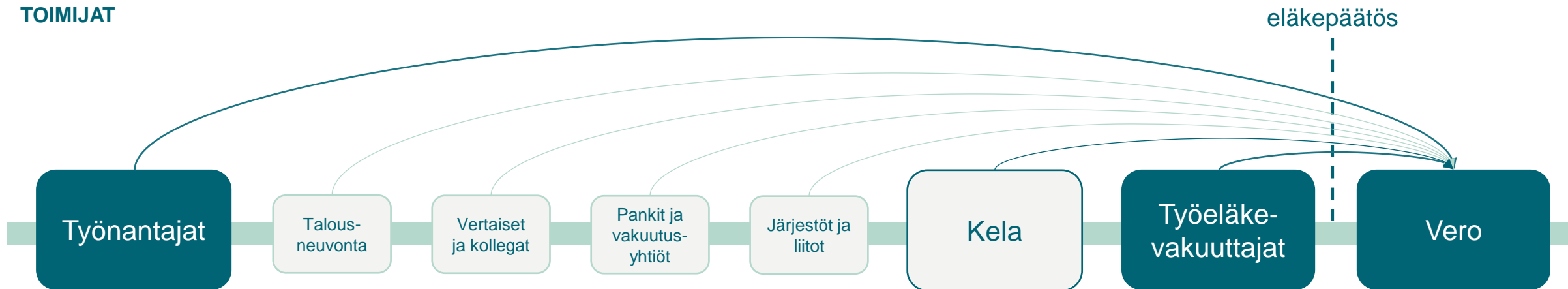

Tieto eläkkeen verotuksesta karttuu eri pisteissä

- Eläkkeelle siirryttäessä ihminen saa tietoa useista eri tietolähteistä. Haastatteluissa korostui, että työyhteisön ja työnantajan rooli on merkityksellinen.
- Eläkkeelle siirtymistä suunnittelevan on tärkeää hahmottaa edessä oleva polku ja tunnistaa mitä häneltä vaaditaan sekä kuinka hänen tulee toimia polun eri vaiheissa.
- Jotta asiakkaan polku olisi mahdollisimman ennakoitavissa, tulee kaikkien toimijoiden miettiä, miten asiakas ohjataan toisten palveluiden ääreen. Esimerkiksi vuorovaikutteisissa eläkeinfoissa jaetaan monipuolisesti tietoa eläkkeelle siirtymisen elämänvaiheesta ja niissä on usein mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä eri osajille. Verohallinnon asiantuntijoille tämä olisi hyvä tilaisuus vastata asiakkaiden pohtimiin kysymyksiin esimerkiksi eläkkeen verotuksesta sekä ohjata asiakkaita itsenäiseen asiointiin.
- Jokaisen toimijan omissa materiaaleissa, kuten verkkosivuilla ja työnantajien intraneteissä, tulee kiinnittää huomioita asiakasohjaukseen ja sanoitukseen, jolla toisten palveluihin ohjataan. Emme halua lisätä turhaa henkilökohtaista asiakasneuvontaa tilanteissa, joissa asian voi myös hoitaa itsenäisesti.

Miten tieto eläkkeen verotuksesta kertyy?

TOIMIJAT

Työnantajat	Talousneuvonta	Vertaiset ja kollegat	Pankit ja vakuutusyhtiöt	Järjestöt ja liitot	Kela	Työeläkevakuuttajat	Vero
Intrat	Keskustelut	Keskustelut	Verkkosivut	Verkkosivut	Verkkosivut	Verkkosivut	OmaVero
Keskustelut			Käyntiasiointi	Kurssit	Puhelinneuvonta	Infot	Vero.fi
Infot			Sähköinen asiointi	Tapaamiset	Sähköinen asiointi	Puhelinneuvonta	Puhelinneuvonta
			Päätökset	Puhelinneuvonta	Käyntiasiointi	Sähköinen asiointi	Käyntiasiointi
			Markkinointimateriaalit	Infot	Päätökset	Päätökset	Päätökset (*)
					Kirjeet	Kirjeet	Kirjeet (*)
					Sosiaalinen media	Sosiaalinen media	Sosiaalinen media

KONTAKTIPISTEET

Sanoitus ja ohjaus eri kontaktipisteissä

Verkkosivut

”Voit tilata eläkeverokortin verotoimiston verkkopalvelusta tai puhelimitse.”

”Verohallinto toivoo asiakkaidensa käyttävän ensisijaisesti verkkopalvelua.”

”Verokortin voit tilata osoitteesta vero.fi/verokortti.”

”Voit tilata eläkeverokortin Verohallinnon verkkopalvelusta osoitteesta www.vero.fi/omavero tai soittamalla Verohallinnon palvelunumeroon 029 497 000.”

”Hae verokortti Verohallinnolta viipymättä, sillä muutoin eläkkeestäsi pidätetään ennakonpidätystä 40 %.”

”Ota yhteys verottajaan ja pyydä eläkeveroprosentti.”

- ELÄKKEELLE SIIRTYMISEN INFO

”Saatuasi eläkepäättöksen, ole yhteydessä verohallintoon, joka ilmoittaa Kevaan ennakonpidätysprosenttisi.”

- TYÖNANTAJAN INTRA

Tieto toimijalta toiselle

Nykytilassa eläkkeelle siirtymisen polulla kaikki tarvittavat tiedot eivät liiku automaattisesti toimijalta toiselle.

Kaikissa tilanteissa asiakkaalla ei ole näkymää siihen, mikä tieto toimijoiden välillä liikkuu automaattisesti ja mitkä tiedot taas tulee toimittaa erikseen.

KEHITYSAIHIOT

The image features a solid teal background. Overlaid on this background are several thin, white, curved lines that create an abstract, organic pattern. These lines intersect and curve across the frame, with some starting from the left edge and others from the right edge, contributing to a sense of movement and depth.

Kehitysaihiot

Asiakkaat eivät tunne eläkkeen
verotusta ja tarvitsevat siihen
henkilökohtaista neuvontaa

Neuvonta
ja ohjaus
eläkkeen
verotukseen

Eläkepäättöksen
tietojen
liikkuminen

Noussut esille asiakkaan
haasteena

Osassa tapauksia
eläkekertymä ei ole
reaaliaikainen

Ansioperustetiedon
lisääminen osaksi
tulorekisterin
tietosisältöä

Noussut esille eläkeyhtiöiden,
kassojen ja ETK:n keskusteluissa

Neuvonta ja ohjaus eläkkeen verotukseen

- Asiakkaat eivät tunne eläkkeen verotusta ja tarvitsevat siihen henkilökohtaista neuvontaa. Epätietoisuus aiheuttaa runsaasti yhteydenottoja Verohallinnon asiakaspalveluun.
- Eläkkeen verotuksen ohjeistus ei vahvista asiakkaan tunnetta, että hän kykenee hankkimaan verokortin itsenäisesti.
- Itsenäiseen asiointiin ohjaaminen voi olla puutteellista tai epätarkkaa, esimerkiksi ohjataan olemaan puhelimitse tilanteissa, joissa asiakas voisi hoitaa asian itsenäisesti Omaverossa.
- Asiakas saa eläkkeen verotukseen liittyvää ohjeistusta useissa asiakaspolun varrella olevissa kontaktipisteissä usealta eri toimijalta, keskeisimpinä verohallinto, työnantajat, työeläkeyhtiöt ja Kela.

Ratkaisut

- Selkeytetään eläkkeen verotuksen neuvontaa ja ohjeistusta niin asiakkaille kuin sidosryhmille.
- Vahvistetaan asiakkaan tunnetta, että eläkkeen verokortin voi hankkia itsenäisesti.
- Panostetaan eri toimijoiden kanssa yhdessä tuotettuun ja tarjottuun ohjeistukseen (mukaan lukien kirjalliset ohjeet, neuvonta ja esimerkiksi eläkeinfot), joka kattaa koko eläkkeelle siirtyvän polun.

TOIMIJAT

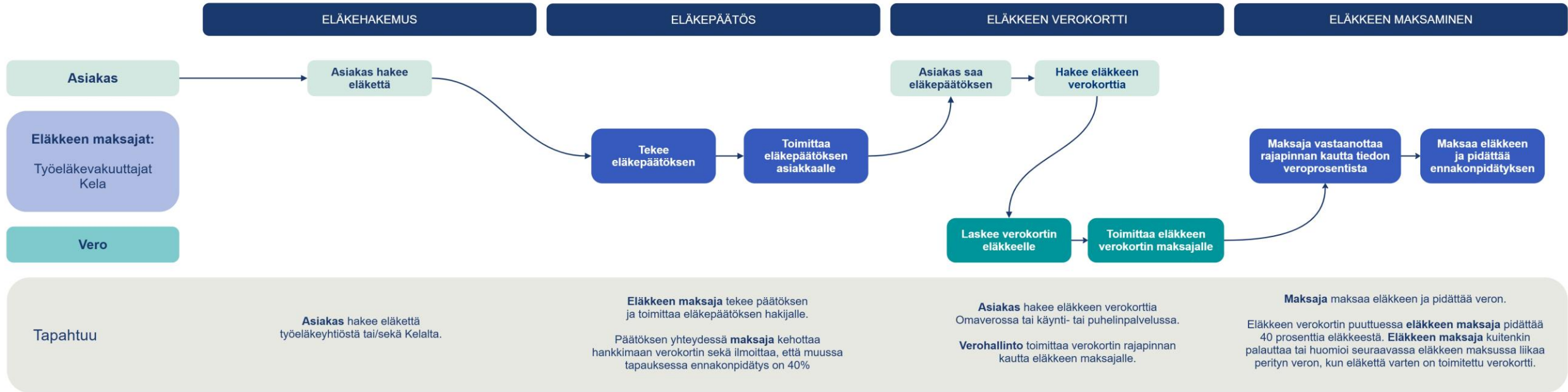
Eläkepäättöksen tietojen liikkuminen

- Verolla on jo olemassa rajapintapalvelu eläkepäättösten ilmoittamiseen. Tällä hetkellä vain Keva sekä Merimieseläkekassa hyödyntävät rajapintaa.
- Kaikille asiakkaille ei voida tarjota automaattisesti verokorttiehtotusta eläkettä varten. Jos eläkkeen maksaja ei välitä eläkepäättöstä Verolle, asiakkaan täytyy itse ymmärtää ilmoittaa päätöksen tiedot verokorttia varten.
- Automaattinen verokorttiehtotus selkeyttää erityisesti niissä tilanteissa, joissa asiakas saa eläkettä usealta eri maksajalta.

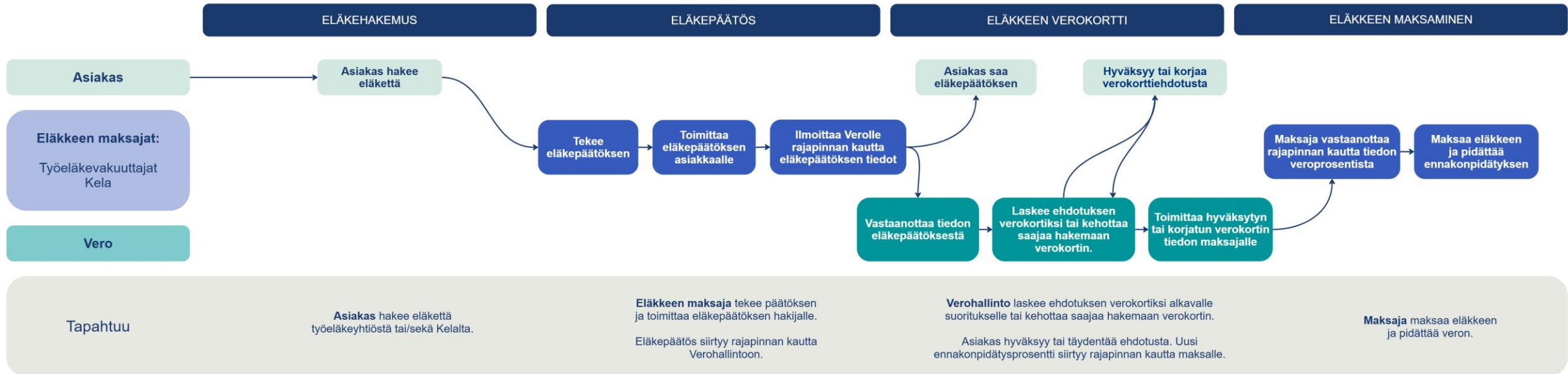
Ratkaisut

- **Verohallinnon API Rajapinnan** laajempi käyttöönotto eläkepäättöstietojen liikkuttamiseen. Kuvataan rajapintojen hyötyjä niille toimijoille, jotka eivät ole ottaneet rajapintaa käyttöön (asiakasnäkökulma, häiriökysyntä, korjaukset). Vuodelle 2025 on odotettavissa uusia käyttöönottoja.
- Verohallinnon valmis **ehdotus asiakkaalle eläketulon verokortiksi** ja **selkeät toimintaohjeet** verokortin hyväksymiseen ja täydentämiseen.

Nykytila: Ei rajapintaa hyödynnetty

Tavoittila: Rajapinta käytössä (osa toimijoista hyödyntää jo)

Osassa tapauksia eläkekertymä ei ole reaaliaikainen

- Asiakas ei näe eläkekertymänsä reaaliaikaisesti niissä tapauksissa, joissa hän on saanut esimerkiksi sairaus- tai työttömyyspäivärahaa kuluvan vuoden aikana. Eläkehakemuksessa asiakkaan tulee itse ilmoittaa saamansa etuudet. Muussa tapauksessa eläkepäättös korjataan viiveellä päätöstä seuraavana keväänä.
- Työeläkeote ei ole reaaliaikainen. Erillispyyntöprosessit vaativat toimenpiteitä etuuden ja eläkkeen maksajilta. Asiakas mahdollisesti joutuu odottamaan eläkepäättöstä.
- **Jos asiakas ilmoittaa eläkkeen maksajalle palkattomista jaksoista, jotka eivät näy eläkekertymässä:**
Erillispyyntöprosessi > eläkepäättöksen mahdollinen odotus (mahdollisesti Kelan tukipäätösten odottelu)
> eläkepäättös > verokortti
- **Jos asiakas ei ilmoita palkattomista jaksoista, eikä niitä pystytä päättelemään:**
Eläkepäättös > verokortti > korjattu päätös viiveellä > tarvittaessa uusi verokortti > (mahdollisesti Kelan tukien takaisinperintä)

Ratkaisu ja tilannekuva kehittämiseen:

Ansioperustetiedon siirtäminen osaksi tulorekisterin tietosisältöä. Esiselvitys on tehty 2024 ja aihetta on käsitelty Tulorekisterin yhteistyöryhmässä, mutta kehitystyötä ei ole toistaiseksi suunniteltu aloitettavaksi.

***”Työeläkeotteen
seuraaminen on tapa
varautua.”***

JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPITEET

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the center, creating a sense of movement and depth. The lines are smooth and vary in curvature, some appearing as gentle arcs while others are more pronounced curves.

Toimenpiteet muodostuvat kehitysaihioiden pohjalta

- Palvelumuotoiluprosessin perusteella eläkkeelle jäämiseen liittyvät julkiset palvelut ovat nykytilassa suhteellisen sujuvia ja pitkälti digitalisoituja. Merkittävien uudistusten sijaan tunnistetut kehittämistarpeet kohdistuvat nykyisten asiakas- ja viranomaisprosessien sujuvoittamiseen neuvonnan yhtenäistämisellä sekä tiedon liikkuvuuden ja hyödyntämisen edistämisellä.
- Teemaan liittyvää jatkoselvittämistä olisi mahdollista kohdentaa erityisesti työkyvyttömyyseläkkeelle jäämiseen liittyviin palveluihin.
- Raportissa tunnistettujen kehitysaihioiden pohjalta toteutetaan ainakin seuraavia toimenpiteitä:
  - Palvelumuotoiluprosessiin osallistuneista toimijoista kootaan Verohallinnon toimesta yhteistyöverkosto eläkkeelle jäämiseen liittyvän neuvonnan yhtenäistämiseksi.
  - Digi- ja väestötietoviraston Suomi.fi -palveluun toteutetaan vuoden 2025 aikana opas eläkkeelle jäämisestä. Tämä työ yhteensovitetaan yhteistyöverkoston toiminnan kanssa.
  - Verohallinto on tehnyt ja tulee tekemään toimenpiteitä API-rajapintojen laajemman käyttöönoton edistämiseksi, jotta eläkepäätöstietoja voidaan liikuttaa sähköisessä muodossa.
  - Valtiovarainministeriön ohjelmatoimisto avaa keskustelun asianosaisten toimijoiden kanssa ansioperustetiedon siirtämisestä osaksi tulorekisterin tietosisältöä. Keskustelun tarkoituksena on arvioida mahdollisen jatkovalmistelun edellytyksiä.